

แหล่งแร่ใยหินในประเทศไทย

จากรายงานการสำรวจธรณีวิทยาแหล่งแร่ของนิซิทั่น ซาลิกันท์ (๒๔๙๖) พบว่ามีแหล่งแร่ใยหินหลายแห่งในประเทศไทย ซึ่งส่วนใหญ่จะเป็นของบริษัทปูนซีเมนต์ไทยหรือการสำรวจหาแหล่งแร่เพื่อจำหน่ายให้แก่บริษัทดังกล่าว ซึ่งในปัจจุบันแหล่งแร่ต่าง ๆ ดังกล่าวได้หยุดกิจการแล้ว เนื่องจากหมด หรือมีปริมาณน้อย เช่น

๑. ที่แม่เมาะ จังหวัดลำปาง ประมาณ ๔๐ กิโลเมตร ทางตะวันออกของอำเภอเมือง พบแร่ใยหิน ชนิดซีลีไนท์ แทรกอยู่ในรอยแตกของชั้นดินเหนียวยาวหนาประมาณ ๑๐ เมตร ความกว้างของรอยแตกประมาณ ๒-๓ มิลลิเมตร ถึง ๑๐ เซนติเมตร พบแร่ใยหินตกผลึกอยู่ตามรอยแตกเหล่านั้น ได้มีการทำเหมืองโดยการขุดหลุมลงไป ผ่านชั้นของดินขาว ซึ่งมีแร่ใยหินอยู่ด้วยลึกลงไปตั้งแต่ ๒-๓ เมตร ถึง ๑๐ เมตร ถึงชั้นของดินแดง แหล่งแร่ใยหินที่แม่เมาะนี้ผลิตได้ประมาณ ๑,๐๐๐ ตัน ก็หมดแล้ว

๒. ที่แม่ก๊วะ ห่างจากอำเภอเมืองลำปางไปทางใต้ประมาณ ๔๕ กิโลเมตร ตามเส้นทางลำปาง-เถิน พบแร่ใยหิน มีลักษณะคล้ายกับที่แม่เมาะและได้มีการทำเหมืองโดยการขุดหลุมเช่นกัน แร่ที่ผลิตได้ทั้งหมดประมาณ ๒ หมื่นตัน (ตั้งแต่ปี ๒๔๘๖-๒๔๙๕)

๓. ที่บ้านสองห้อง อำเภอน้ำปาด จังหวัดอุตรดิตถ์ พบชั้นแร่ใยหินแทรกอยู่ในหินชั้นสีแดงชุดโคราช รูปร่างของแหล่งแร่มีลักษณะเป็นเลนซ์อยู่ในแนวเหนือ ๖๕° ตะวันออก มีมุมเทไปทางตะวันตกเฉียงเหนือเป็นมุมเท ๒๕° มีขนาดกว้าง ๘๐ เซนติเมตร ยาวประมาณ ๑๒ เมตร

๔. ที่แม่สอด จังหวัดตาก พบแร่แอนไฮโดรท์ แทรกเป็นชั้นบาง ๆ ในหินชุดแม่สอด ในบริเวณแอ่งแม่สอด

๕. ที่จังหวัดกระบี่ พบชั้นของแร่แอนไฮโดรท์ขนาดกว้าง ๖-๑๐ เซนติเมตร แทรกอยู่ในชั้นของหินน้ำมันและมาร์ลในหินยุคเทอร์เชียรี ซึ่งโผล่ให้เห็นตามชายฝั่งบริเวณอำเภอเมืองกระบี่

แหล่งแร่ใยหินที่มีการดำเนินการทำเหมืองในปัจจุบันมีเพียง ๔ เหมือง คือ

๑. เหมืองบริษัทไทยใยหิน จำกัด ตำบลวังจี้ อำเภอบางมูลนาก จังหวัดพิจิตร

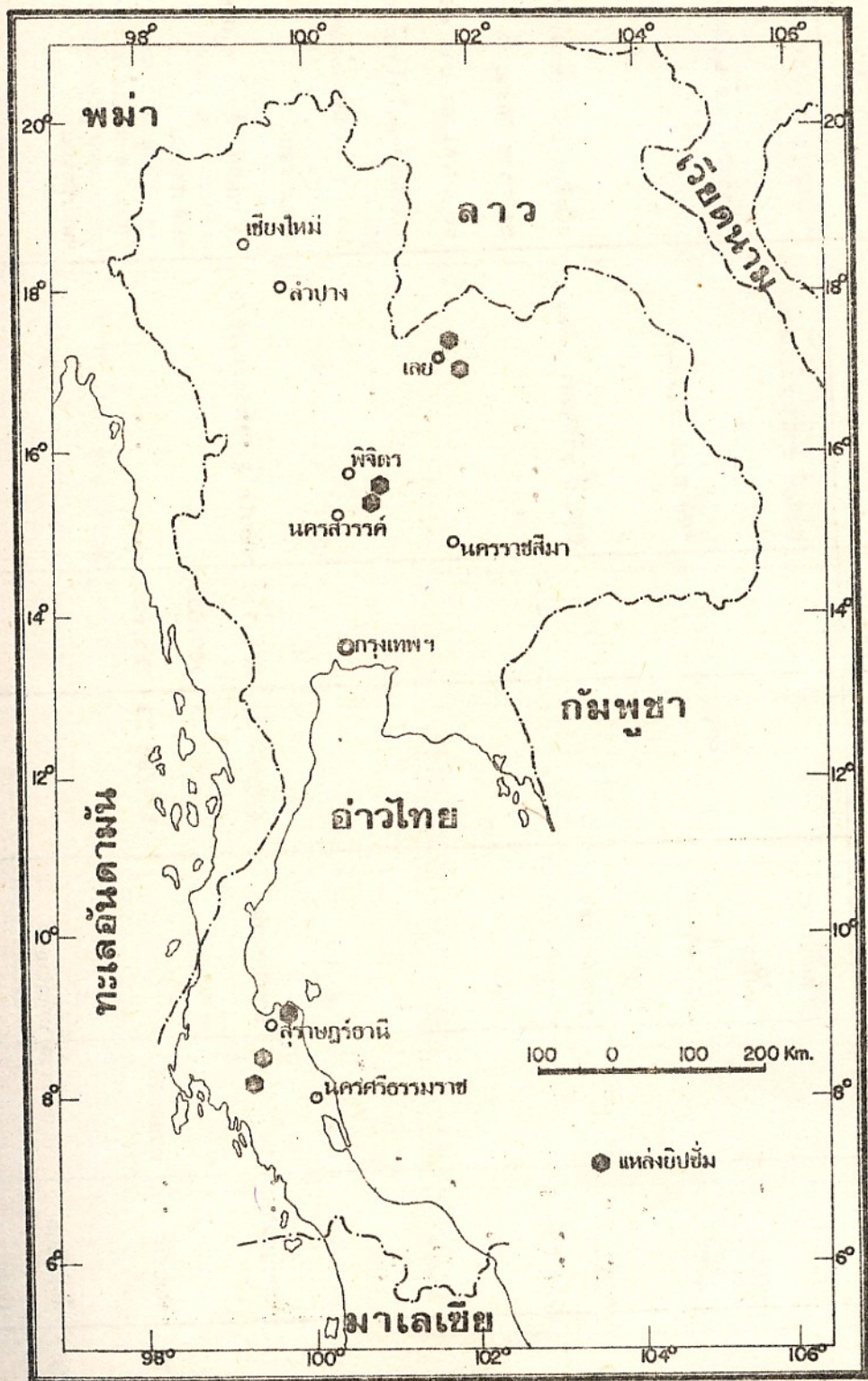
๒. เหมืองบริษัทปูนซีเมนต์ไทย จำกัด ตำบลวังจี้ อำเภอบางมูลนาก จังหวัดพิจิตร

๓. เหมืองบริษัทปูนซีเมนต์ไทย จำกัด ตำบลหนองกลับ อำเภอหนองบัว จังหวัดนครสวรรค์

๔. เหมืองของนางเรวดี เคชพล ตำบลหนองกลับ อำเภอหนองบัว จังหวัดนครสวรรค์
๕. เหมืองบริษัทสหชาติเศรษฐกิจ จำกัด ตำบลหนองกลับ อำเภอหนองบัว จังหวัดนครสวรรค์
๖. เหมืองเอกชัยปั้ง ตำบลบ้านล้อง อำเภอเวียงสระ จังหวัดสุราษฎร์ธานี
๗. เหมืองแร่เขาสูง ตำบลบ้านล้อง อำเภอเวียงสระ จังหวัดสุราษฎร์ธานี
๘. เหมืองแร่ของนางสาวทวิศรี ปัทมสิงห์ ๗ อยู่ถยา ตำบลพุนพิน อำเภอบ้านนาสาร จังหวัดสุราษฎร์ธานี

ส่วนแหล่งแร่ปั้งที่ได้มีการสำรวจเพื่อหาปริมาณแร่สำรอง เพื่อการดำเนินการทำเหมืองในอนาคต ได้แก่

๑. แหล่งแร่ปั้ง บริเวณทุ่งใหญ่ อำเภอทุ่งใหญ่ จังหวัดนครศรีธรรมราช
๒. แหล่งแร่ปั้งเขาน้ำชัน อำเภอกอนลัด จังหวัดสุราษฎร์ธานี
๓. แหล่งแร่ปั้งเขาน้ำชน อำเภอกาญจนดิษฐ์ จังหวัดสุราษฎร์ธานี
๔. แหล่งแร่ปั้ง ตำบลพุนพิน อำเภอบ้านนาสาร จังหวัดสุราษฎร์ธานี
๕. แหล่งแร่ปั้ง อำเภอเมือง และอำเภอวังสะพุง จังหวัดเลย

รูปที่ 4

แสดงแหล่งบึงขี้มในประเทศไทย

ตารางที่ ๔ แสดงที่ตั้งแหล่งแร่ปิ่นในประเทศไทย

ที่	จังหวัด	อำเภอ	ตำบล	ห้วย, เขา, บ้าน	แผนที่ ๑:๕๐,๐๐๐		ผู้เขียนรายงาน	หมายเหตุ
					ระหว่าง	กริด		
๑	ลำปาง	แม่เมาะ		บ้านแม่เมาะ			ดิอพิ่ม ชาลีจันทร์, ๒๕๔๖	
๒		เวียง		แม่ก๊ว			"	มีการผลิตตั้งแต่ ๒๕๔๖-๒๕๕๕
๓		แม่ทะ		คลองชมพู, คอย ห้วยแก้ว			วิชัย สิวะบวร, ๒๕๔๐	
๔	อุดรธานี	น้ำป่าด		บ้านสองห้อง			ดิอพิ่ม ชาลีจันทร์, ๒๕๔๖	เป็นชั้นแร่ปิ่นแทรกในหินชั้นสีแดง ชุดโคราช สักขระเป็นเลนแก้ว ๕๐ เซนติเมตร ยาว ๑๒ เมตร
๕	ตาก	แม่สอด					"	เป็นชั้นแร่ทอมโซโครทแทรกเป็นชั้น บาง ๆ ในหินชุดแม่สอด ในบริเวณ แอ่งแม่สอด
๖	ดิขิตร	บางมูลนาก	วังจี้	บ้านวังกะทะ บ้านคองกุด	47Q/EA 3 47P/EH 23	855,710 780,655	Louis A. Gardner, 1976	มีการผลิตมาตั้งแต่ พ.ศ. ๒๕๕๕ จนถึงปัจจุบัน
๗	นครสวรรค์	หนองบัว	หนองกลับ		47P/EH 23	755,640		มีการผลิตมาตั้งแต่ พ.ศ. ๒๕๐๗ จนถึงปัจจุบัน
๘	นครราชสีมา	ลำขุนทด	หนองกรวด	บ้านหนองพู				
๙	เลย	เมือง			47Q/FB11		Herbert S. Jacobson, et. al; 1969	
๑๐		วังสะพุง		บ้านบึงไผ่	47Q/FB8	970,150	"	

ที่	จังหวัด	อำเภอ	ตำบล	หัวข้อย, เจ้าของ, บ้าน	แผนที่ ๑:๕๐,๐๐๐		ผู้เขียนรายงาน	หมายเหตุ
					ระวาง	กษศ		
๑๑	กาญจนบุรี	ศรีสวัสดิ์		เขาส่งใต้				
๑๒	กระบี่	เมือง					ธนิศร์ วงศ์วานิช, ๒๕๔๖	เป็นชั้นแร่แอนไฮโดรที่หนาากว้าง ๔-๑๐ เซนติเมตร แทรกในชั้นดินน้ำ ดินและหินมาร์ล ตามชายฝั่งบริเวณ อำเภอเมืองกระบี่
๑๓	สุราษฎร์ธานี	เวียงสระ	บ้านล้อง	ใกล้สถานีบ้านล้อง	47P/DA14	417-433, 553-575	ธนิศร์ วงศ์วานิช, ๒๕๒๐	มีการผลิตตั้งแต่ พ.ศ.๒๕๐๙ จนถึง ปัจจุบัน
๑๔		บ้านนาสาร	ห้วยฟ้า	ใกล้สถานีคลอง ปราบ	47P/DA18			
๑๕		กาญจนบุรี		บ้านโน้, เขาน้ำจืด	47P/DB7	795/170		
๑๖		คอนสัก	โขยครวม	เขาน้ำจืด	47P/DB7	776/142	เมธา อมรศิริกุลเดชาวณิช, ๒๕๑๔	
๑๗	นครศรีธรรมราช	ทุ่งใหญ่	ท่ายาง	บ้านโคกผืน	47P/DA6,10	410-420, 190-230	นที พึ่งพระเกียรติ, ๒๕๑๔	
๑๘		ขนอม		บ้านห้องโตนด	47P/DB7		ธนิศร์ วงศ์วานิช, ๒๕๒๐	พบอุปถัมเป็นชั้นอยู่ใต้ beach sand บริเวณชายฝั่ง ห่างจากผืนดิน ๑-๓ เมตร

ตารางที่ ๔ แสดงปริมาณแร่สำรองของยิปซัมในประเทศไทย

ที่ตั้งแหล่งแร่	เกรด % $\text{CaSO}_4 \cdot 2\text{H}_2\text{O}$	ปริมาณแร่สำรอง เมตริกตัน	หมายเหตุ
นครสวรรค์-ตำบลหนองกล้วย อำเภอนองบัว	๔๖.๐-๔๘.๐	มากกว่า ๑๐,๐๐๐,๐๐๐	มีการผลิต
พิจิตร-ตำบลวังจี้ อำเภอบางมูลนาก เลย-อำเภอรังสะพุง	๔๖.๐ ๔๐.๐-๔๗.๐	มากกว่า ๒๕,๐๐๐,๐๐๐ มากกว่า ๖๐๐,๐๐๐	มีการผลิต ยังไม่มีการผลิต
สุราษฎร์ธานี-ตำบลบ้านฉ้อง กำแพงเพชร-อำเภอเวียงสระ	-		มีการผลิต
นครราชสีมา-ตำบลบ้านโน อำเภอกาญจนดิษฐ์ บุรีรัมย์-เขาน้ำขี้ อำเภอดอนสัก	-	มากกว่า ๒๐๗,๐๐๐	ยังไม่มีการผลิต ยังไม่มีการผลิต
นครศรีธรรมราช อำเภอบางใหญ่	๔๘.๐	มากกว่า ๔,๕๐๐,๐๐๐	ยังไม่มีการผลิต